

NIEUWSBRIEF no. 24

Maart 2011

De NBV Nieuwsbrief komt tweemaal per jaar uit en wordt gratis verspreid onder leden van de Nederlandse Bodemkundige Vereniging. De Nieuwsbrief en andere informatie staan ook op de website: www.bodems.nl

NBV Dagelijks Bestuur

Voorzitter: Marthijn Sonneveld marthijn.sonneveld@wur.nl
Vice-voorzitter: Linda Nol l.nol@cah.nl
Secretaris-Penningmeester: Jan Peter Lesschen janpeter.lesschen@wur.nl

Bijdragen voor de Nieuwsbrief sturen aan: Jan Peter Lesschen, Secretaris-Penningmeester NBV, p/a Alterra, Postbus 47, 6700 AA Wageningen, janpeter.lesschen@wur.nl

Inhoud Nieuwsbrief 24

Nieuw Dagelijks Bestuur NBV	2
Aankondiging voorjaarsthema dag	3
Alfred Hartemink Secretary General IUSS	3
Wageningen Conference on applied soil science	4
Themadag Bodem en Archeologie groot succes	5
NBV Hissinkprijs.....	7
Meer aandacht voor geonieuws.....	8
Verslag Algemene Leden Vergadering 2011.....	8
Verslag Algemene Bestuursvergadering 2011	10
NBV Financiën 2010	12
Terugblik op het 75-jarig jubileum en jubileumboek NBV	13
Agenda	14

Nieuw Dagelijks Bestuur NBV

Tijdens de ALV van 19 november 2010 op de najaarsthemadag in Amersfoort is een nieuw dagelijks bestuur aangetreden. Marthijn Sonneveld is na drie jaar vice-voorzitter nu voorzitter geworden. Linda Nol is de nieuwe vice-voorzitter (eerste vrouw in het dagelijks bestuur van de NBV !!) en Jan Peter Lesschen is secretaris-penningmeester geworden. Hieronder stellen zij zich even voor.

Ik ben **Linda Nol**, de nieuwe vice-voorzitter van de NBV. Ik ben docent aan de CAH (Christelijke Agrarische Hogeschool) in Dronten en Almere. Ik geef les in bodemkunde, bodemchemie en bodemecologie, daarnaast geef ik ook GIS-trainingen en geef les in broeikasgasreductie en toekomstperspectieven ecosystemen. Ook ben ik betrokken bij projecten, zoals Showcase Flevoland, en het ontwikkelen van de studie Toegepaste Biologie. Vorig jaar juni ben ik gepromoveerd aan de Wageningen Universiteit bij de vakgroep "Landdynamiek". Mijn proefschrift is getiteld: "Uncertainty Assessment of N₂O inventories - Explorations at different temporal and spatial scales for the Dutch fen meadow landscape". Zoals te zien op de foto ben ik daarvoor vaak in het veenweidegebied te vinden geweest! Naast mijn werk, is mijn grote hobby volleybal. Ik speel in een gezellig, maar fanatiek, team in VCC'92 uit Wormer uitkomend in de 2e divisie. Ik heb veel zin in mijn nieuwe functie bij de NBV. Samen met Jan Peter en Marthijn vormen we een enthousiast team en ik heb er vertrouwen in dat we een aantal mooie themadagen gaan organiseren! Mijn eigen uitdaging is om dit jaar een behoorlijk aantal (goede) inzendingen te krijgen voor de NBV-Hissinkprijs. Dus hierbij alvast: studenten: stuur je scriptie in en docenten: motiveer studenten om hun scriptie in te sturen!

Ik ben **Jan Peter Lesschen**, de nieuwe Secretaris Penningmeester van de NBV. Ik ben onderzoeker bij Alterra (onderdeel van Wageningen UR) en houd me vooral bezig met het modelleren van broeikasgasemissies en nutriëntstromen in de landbouw op Nederlandse en Europese schaal. Het aantrekkelijk van dit onderzoek is de combinatie van toegepast onderzoek dat gerelateerd is aan actuele thema's zoals klimaatverandering, biobrandstoffen en duurzame voedselproductie. Hiervoor heb ik bij de Universiteit van Amsterdam mijn promotie onderzoek gedaan, resulterend in het proefschrift: "Multi-scale interactions between soil, vegetation and erosion in the context of agricultural land abandonment in a semi-arid environment". Daarvoor heb ik in Wageningen bodemkunde gestudeerd met als specialisatie bodeminventarisatie en landevaluatie. Samen met Linda en Marthijn wil ik de NBV een actieve vereniging laten zijn en interessante themadagen organiseren.

Aankondiging voorjaarsthemadag

Op **vrijdag 13 mei 2011** organiseert de Nederlandse Bodemkundige Vereniging (NBV) haar voorjaarsthemadag: **Bodem en Energie**. Deze themadag wordt gehouden in Wageningen en behandelt de thematiek rondom Warmte-Koude opslag, effecten op de bodem en verhouding met de Ruimtelijke Ordening. Verdere details over deze themadag volgen binnenkort op de website van de NBV: www.bodems.nl

*****

Alfred Hartemink Secretary General IUSS

door Alfred Hartemink

Het negentiende Wereld bodemcongres werd in augustus 2010 in Brisbane, Australië, gehouden. Het was een druk bezocht en goed georganiseerd congres met leerzame excursies en een spetterend diner dansant. Er waren tientallen symposia waarin bodemkundig onderzoek werd gepresenteerd in relatie tot klimaat, biodiversiteit, water schaarste, energiegewassen, en natuurlijk voedselproductie. Er waren ook vele symposia waarin de vooruitgang in verschillende bodemkundige subdisciplines aan bod kwam. Al met al een zeer voortvarend congres dat liet zien dat de bodemkunde een springlevende en vooruitstrevende discipline is.

Behalve de wetenschappelijke bijeenkomsten is er ook veel vergaderd en bijgepraat tussen de symposia door, en in lange Australische winteravonden op terrasjes langs de rivier. De Internationale Bodemkundige Vereniging (IUSS) hield diverse vergaderingen van de council dat bestaat uit afgevaardigden van nationale bodemkundige verenigingen, IUSS bestuurders, en ereleden. Vanuit Nederland en de NBV namen Boris Jansen, Stephan Mantel en Marthijn Sonneveld daar aan deel, en Johan Bouma als IUSS erelid. Er is in de diverse council vergaderingen gesproken over de contributie, de structuur van de IUSS en er waren verslagen van de penningmeester en de vier divisies. Zeven landen waren kandidaat om het congres in 2018 te organiseren en na stemming werd Brazilië gekozen.

In 2002 werd ik als Deputy Secretary General (DSG) gekozen en Stephen Nortcliff (VK) als Secretary General (SG). Zowel Stephen als ik hadden in 2009 aangegeven deze posities na 2010 niet meer te willen bekleden. Dankzij de steun van Johan Bouma en het NBV bestuur ben ik door de council gekozen als SG, en Alex McBratney (Australië) als DSG. Alex en ik hadden in 2009 een visie en plan voor de IUSS geschreven indien wij als SG en DSG zouden worden gekozen en dat is dus gelukt. Veel dank voor iedereen die bij die verkiezing heeft geholpen en dank aan de NBV voor de steun en het vertrouwen!

De Nederlandse bodemkundige gemeenschap heeft een lange traditie in de IUSS (en haar voorganger: de ISSS). De eerste Secretary General was DJ Hissink (1924-1950) gevolgd

NIEUWSBRIEF 24, MAART 2011

door FA van Baren (1950-1975), WG Sombroek (1978-1990) en Hans van Baren was Deputy Secretary General van 1990 tot 2002. In 1950 was ook de president Nederlands (CH Edelman) toen het congres in Amsterdam werd gehouden. Verder hebben vele Nederlandse bodemkundigen commissies en werkgroepen geleid. Thans zijn er zijn twee Nederlanders commissie voorzitter.

Als SG zal ik in de komende jaren nauw samenwerken met de DSG en nieuwe IUSS president Jae Yang en vice-president John Kim – beiden uit Korea alwaar het congres in 2014 wordt gehouden. Recentelijk hebben we onze eerste bijeenkomst gehad in Bogor, Indonesië (volgend op een GlobalSoilMap.net vergadering). We hebben een lange lijst opgesteld van activiteiten voor de komende maanden (dat is altijd een goed begin). Onze hoofdfunctie is dienstverlening, toewijding en enig leiderschap voor de mondiale bodemkundige gemeenschap, maar ook het aanhalen van de contacten met nationale bodemkundige verenigingen en zusterorganisaties. We zullen de IUSS website verder optoeien en functioneler maken en de contacten met ICSU (International Council for Sciences) verder uitbouwen. Een van de eerste activiteiten is het schrijven van een strategisch plan en we denken dat zoiets nodig is nu de bodemkunde snel verandert en evolueert. De IUSS heeft haar wortels diep in de mondiale bodemkundige gemeenschap en is altijd open voor nieuwe ideeën en initiatieven die de discipline vooruit helpen!

Brisbane, augustus 2011. V.l.n.r.: Deputy Secretary General Alex McBratney (Australië), Vice President John Kim (Korea), President Jae Yang (Korea) en Secretary General Alfred Hartemink

*****

Wageningen Conference on applied soil science

Klimaatverandering. Voedselzekerheid. Water resources. Biodiversiteit. Deze evocatieve titels zijn geen onderwerpen die in de ogen van het publiek en beleidsmakers direct

verbonden worden met bodemkundigen. Meer zijn het uitdagingen die door andere wetenschappers in multidisciplinaire denktanks gerelateerd aan parlementaire commissies en op de voorpagina's van kranten. Bodemkundigen hebben geen opvallend profiel in deze discussies en denktanks, ondanks het centrale belang van bodems in al deze vraagstukken. Het Centrum Bodem van Wageningen Universiteit en Research Centre organiseert daarom de eerste Wageningen Conference on Applied Soil Science. Tijdens dit congres wordt het belang van de bodem en bodemkunde voor het tegengaan van deze mondiale problemen bediscussieerd. Het congres vindt plaats in Wageningen van 18-22 September 2011. De onderwerpen worden aangeboden op een dynamische manier met keynote presentaties, uitdagende debatten, inspirerende workshop en master classes. Daarnaast is er ruimte voor deelnemers om hun onderzoek via een presentatie of poster te presenteren. Ook is er een dag ingeruimd voor excursies in Nederland. Abstracts voor een presentatie kunnen nog tot 30 maart worden ingediend. Meer informatie kan gevonden worden op de website: www.wageningensoilmeeting.wur.nl

*****

Themadag Bodem en Archeologie groot succes

door Linda Nol

Op vrijdag 19 november 2010 vond de najaarsthemadag van de NBV plaats. Het thema was "Bodem en Archeologie" en werd georganiseerd in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) in Amersfoort. De themadag was met een opkomst van meer dan 100 personen een groot succes.

Na een kort woordje van de directie van het RCE en de voorzitter van de NBV en Hans Huisman van het RCE, ging Bert Groenewoudt (RCE) van start met een presentatie over archeologische prospectie. Hij liet zien dat in Nederland een grote rol is weggelegd voor het voorspellen (predictive modelling), maar dat het niet altijd nut heeft. Hij gaf ook een duidelijk beeld van de ontwikkelingen in de archeologie, die zeker voor een bodemkundige als ik (die niet veel van archeologie weet) nieuw en interessant zijn. Daarna vertelde Roy van Beek (RCE) over zijn onderzoek in Salland, Twente en de Achterhoek. Hij kon een mooi laten zien dat er een sterke relatie is tussen de fysisch geografische landschappen en de archeologische vondsten. De archeologie laat een sterke regionale en lokale variatie zien, daarom zou "Oost-Nederland" niet over één kam moeten worden gescheerd.

NIEUWSBRIEF 24, MAART 2011

Gerda de Bruin (RCE) liet de ontwikkelingen zien in het vergunningenstelsel. Wat vooral opvallend is, is dat er voor elk archeologisch booronderzoek een vergunning nodig is. Deze vergunning kan worden verstrekt aan een Archeoloog of aan een Aardwetenschapper met de specialisatie archeologie. Aangezien de laatste opleiding niet bestaat, is het momenteel voldoende als je als aardwetenschapper vakken bij Archeologie hebt gevolgd. Als Archeoloog hoef je dus géén geologische of bodemkundige vakken gevolgd te hebben. Leo Tebbens (BAAC) liet zien hoe cruciaal kennis van de profielopbouw van de bodem is voor de archeologie. Hij liet ook een paar voorbeelden zien waar het “mis” is gegaan. Bij het Maasdal/Oeffelt was de kaart met de archeologische waarden gebaseerd op de Bodemkaart 1:50.000, maar de bovenste afzettingen zijn hier allemaal relatief jong. Daardoor werd prehistorisch aardewerk gevonden onder de 120cm, ondanks de lage archeologische waarde van het gebied.

Liesbeth Theunissen en Axel Müller (RCE) hadden een werkelijk raadsel meegenomen. Ze hadden namelijk luchtfoto's van mysterieuze graancirkels in Zeeland. Ze lijken op de cirkels die gevonden zijn in West-Vlaanderen, Oost- Nederland, Oost-Engeland en Noord-Frankrijk. Waarschijnlijk zien we hier de greppels die om grafheuvels heen lagen. Het vreemde is alleen dat ze in Zeeland voorkomen in Holocene afzettingen! Hierdoor blijft het raadsel bestaan. Na de lunch, liet Arjan de Boer (ADC) zien dat het vooronderzoek/booronderzoek niet strookt met het verdere onderzoek. Bij veel onderzoek is het doel “alle waarden” vinden, maar dat lukt nooit. Wellicht om toch een betere relatie te krijgen tussen vondsten en sites, moeten er eerder proefsleuven worden gegraven.

Henk Kars (VU) liet zien dat er momenteel in Nederland een tekort is aan onderwijs naar archeologische prospectie, terwijl er wel veel vraag naar is in het werkveld. Daarom gaan ze aan de VU beginnen met een programma van 60 ECTS aan de VU en een Master Archeologische Prospectie vanaf september 2012. Rick Ghauharali (Ecoflight) liet zien hoeveel je kunt doen met luchtfoto analyse. Vooral bij extreme stress (droogte) kunnen gewaspatronen duidelijk worden. Door middel van gespecialiseerde luchtfotografie kunnen deze patronen duidelijker worden gevisualiseerd en al in een stadium van minder stress naar voren komen. Bertil van Os (RCE) liet zien dat lakprofielen niet alleen ouderwets en stoffig

zijn, maar dat ze ook heel nuttig kunnen zijn als geo-chemische informatiebron. Met behulp van een handheld RXF kunnen er gegevens over bijvoorbeeld fosfaat en ijzer worden verkregen. Paul Thissen (Provincie Flevoland) vertelde hoe de positieve kant van de bodem meer benadrukt kan worden. De AHN is bijvoorbeeld heel aansprekend. Gelderland werkt ook aan een Bodematlas, helaas pikken (vooral de kleinere) gemeentes het nog niet zo op.

*****

NBV Hissinkprijs

De jury van de NBV Hissinkprijs heeft de NBV Hissinkprijs 2009 toegekend aan Mw. Truong Ngoc Phuong voor haar studie: "Uncertainty Analysis of Predicting Terrestrial Nitrous-Oxide Emissions in Europe with INTEGRATOR". Dit onderzoek is uitgevoerd aan Wageningen Universiteit voor het behalen van de titel Master of Science. Klimaatverandering is een wereldwijd actueel thema. De broeikasgassen die uitgestoten worden bij menselijke activiteiten leveren een bijdrage in het veranderen van de globale klimaatdynamiek. Het Kyoto protocol schrijft voor dat elk land een inventarisatie moet maken van de uitstoot van broeikasgassen en stappen moet ondernemen om de inventarisatie te verbeteren. In Europa vindt dit onder meer plaats binnen het Nitro Europe project, waarin het model Integrator wordt ontwikkeld en toegepast. Het model Integrator is gebouwd om de stikstof gerelateerde broeikasgassen te simuleren. Het doel van dit onderzoek was om de onzekerheid van modelresultaten van Integrator in te schatten. Dit gebeurde door het inschatten van onzekerheden van model input, model parameters en modelstructuur.

De jury was onder de indruk van de wetenschappelijke kwaliteit van dit werk, de heldere communicatieve stijl en duidelijke maatschappelijke relevantie. Er is zeer veel modelwerk uitgevoerd en de procedure is systematisch en helder beschreven. Op een duidelijke manier zijn alle onzekerheidsbronnen beschreven en gekwantificeerd. De gevolgde procedure is potentieel van belang voor andere modelstudies. De afgelopen 3 jaar bestond de jury uit Richard Kraaijvanger, Erik Cammeraat en Marthijn Sonneveld. Vanuit de NBV willen we Erik en Richard van harte bedanken voor hun inzet en beoordeling van de inzendingen voor de Hissinkprijs.

Verzoek om inzendingen Hissinkprijs 2010

De NBV kent jaarlijks de NBV Hissinkprijs toe aan een student van een universitaire- (MSc) of HBO-opleiding die in het voorafgaande jaar de beste scriptie of het beste afstudeerverslag heeft geschreven op bodemkundig terrein in de ruimste zin van het woord. De prijs bestaat uit een geldbedrag van € 500,- en een jaar gratis lidmaatschap van de NBV. De beoordeling geschiedt door een daartoe ingestelde jury, die dit jaar bestaat uit dr. Linda Nol (voorzitter), dr. Boris Janssen en dr. Jan Willem van Groenigen. Bij de beoordeling wordt gelet op vier aspecten: de wetenschappelijke kwaliteit, het innovatieve karakter, de maatschappelijke relevantie en de communicatieve kwaliteit (redactie, stijl, taal, vormgeving). Vanaf dit jaar

mogen zowel docenten als studenten zelf hun scripties inzenden. Inzendingen van scripties uit 2010 dienen (eventueel digitaal) uiterlijk 1 juli 2011 te zijn ontvangen bij Linda Nol (CAH Dronten, De drieslag 1, 8251 JZ Dronten, l.nol@cah.nl).

*****

Meer aandacht voor geonieuws

Voortaan staat er meer geonieuws op Kennislink. De redactie van Kennislink, dé populair-wetenschappelijke website voor het Nederlandse taalgebied, is uitgebreid met een team dat zich specifiek richt op geowetenschappen en geotechniek. Onze georedacteuren selecteren het belangrijkste nieuws, verdiepen zich in achtergronden en zorgen ervoor dat deze vakgebieden hun plaats opeisen in vakoverstijgende dossiers. De pennenvruchten van het geoteam zijn vanaf nu te vinden op: <http://kennislink.nl/aarde-en-klimaat>. In samenwerking met het Centrum voor Geocommunicatie is er tevens een geopersdienst in het leven geroepen die geowetenschappen en geotechniek onder de aandacht brengt van de landelijke media. De geopersdienst verzamelt en redigeert al het geonieuws en zorgt ervoor dat dit de media bereikt via nieuwsbrieven en de website in oprichting <http://geopersdienst.nl>. In samenwerking met de agenda website <http://scienceout.nl> worden uw publieksevenementen onder de aandacht gebracht bij het brede publiek. Om deze initiatieven tot een succes te maken, heeft de georedactie uw input hard nodig. Is er geonieuws vanuit uw bedrijf of instelling dat u landelijke bekendheid wilt geven? Heeft u informatie voor een mooi achtergrondverhaal? Organiseert u publieksevenementen? Stuur u dit naar: geo@kennislink.nl

*****

Verslag Algemene Leden Vergadering 2011

De Algemene ledenvergadering van de NV werd gehouden in het gebouw van de Rijksdienst voor het cultureel erfgoed, aansluitend op de najaarsthemadag 'bodem en archeologie'.

De voorzitter, Boris Jansen, doet verslag van enkele activiteiten van het afgelopen jaar zoals het bezoek aan het Internationale wereldbodemkunde congres in Brisbane in Augustus. Er wordt gemeld dat Alfred Hartemink (ISRIC) de nieuwe Secretary General wordt. Er wordt een financieel overzicht gepresenteerd van het jaar 2009. Ook wordt de begroting van 2010 gepresenteerd en besproken. De IUSS bijdrage zal omhoog gaan en tevens heeft de KNAW haar bijdrage in de kosten voor IUSS lidmaatschap (€ 800,-) opgezegd per 2012. De vergadering stemt in met een mogelijke verhoging van de contributie die deze kostenverhogingen dekt. De bepaling van een nieuw contributietarief zal later door de penningmeester worden voorgesteld. De eindrekeningen van 2009 en 2010 zullen binnenkort door de huidige penningmeester, die wegens een zakenreis naar het buitenland niet

NIEUWSBRIEF 24, MAART 2011

aanwezig kan zijn, worden bekendgemaakt aan de leden. Omdat het jaar 2010 nog grotendeels onder de verantwoordelijkheid van het huidige bestuur valt, wordt besloten dat de huidige penningmeester op de eerstvolgende AB vergadering de financiële eindrapportage over het jaar 2010 zal verzorgen, in aanwezigheid van de overige leden van het huidige bestuur. Op dat moment zal dan ook de financiële decharge van het huidige bestuur verleend worden.

In 2010 zijn er verschillende activiteiten geweest die betrekking hadden op het 75-jarig bestaan van de NBV. Uiteraard het Lustrum van de NBV op 12 april maar ook recent is een speciale editie van het Tijdschrift Bodem met daarin bijdragen van verschillende NBV leden verschenen en gratis verspreid onder alle leden. Onthulling meest kenmerkende bodem in Naturalis in maart 2010. Er zijn nog jubileumboeken beschikbaar voor leden. Voorgesteld wordt om de boeken gratis te verspreiden onder nieuwe (student)leden.

De procedure rondom het benoemen en aanstellen van ereleden van de vereniging wordt gepresenteerd en een schriftelijke versie uitgedeeld. Met instemming van het AB zijn in 2010 de eerste twee ereleden benoemd: Henk de Bakker en Johan Bouma. De vergadering is enthousiast over de instelling van de mogelijkheid tot het verlenen van erelidmaatschap van de NBV en stemt op hoofdlijnen in met de voorgestelde procedure hieromtrent. Afgesproken wordt dat de aanwezigen tot 1 januari 2011 de gelegenheid hebben om in detail te reageren op de voorgestelde procedure. De ALV stemt ermee in dat deze vervolgens op de eerstvolgende AB vergadering definitief wordt bevestigd. De procedure zal onderdeel vormen van het huishoudelijk reglement. Een statuutwijziging is daarom niet nodig.

We kunnen 3 nieuwe leden in het AB verwelkomen: Dhr. Stef Hoogveld (provincie Gelderland), Dhr. Van Reuler (PPO), Mw. Saskia Keestra (WUR, LDD groep). De Ledenvergadering stemt in met deze nieuwe leden van het Algemeen Bestuur. De nieuwe leden van het voorgestelde Dagelijks Bestuur stellen zich ook voor: Linda Nol (vice-voorzitter), Jan Peter Lesschen (Secretaris-penningmeester) en Marthijn Sonneveld (voorzitter). Met algemene instemming wordt de bestuurswisseling gedaan. Dank wordt uitgesproken een Boris Jansen en Stephan Mantel voor de door hun gedane inzet in de afgelopen jaren.

Bij de rondvraag wordt nog gevraagd wat de stand van zaken is rondom certificering. Er wordt gemeld dat de NBV hier momenteel geen actief beleid op voert. De probleemstelling en urgentie is niet geheel duidelijk terwijl wel duidelijk is dat een certificeringsbeleid toch een behoorlijke administratieve en waarschijnlijk ook financiële inspanning vergt. Ook wordt gevraagd of de NBV niets heeft kunnen betekenen bij het verdwijnen van de micromorfologie op de Nederlandse Universiteiten. Deze vraag zal terugkomen op de eerstvolgende AB vergadering.

Verslag Algemene Bestuursvergadering 2011

Maandag 7 maart 2011, Wageningen

Aanwezig: Chantal Hendriks, Susanne Hof, Jantiene Baartman, Pauline van Gaans, Theo Edelman, Boris Jansen, Jan Peter Lesschen, Linda Nol, Stephan Mantel, Ronald Muntjewerff, Saskia Keesstra, Marthijn Sonneveld, Maurits van den Berg, Stef Hoogveld, Jos Vink.

Afwezig met kennisgeving: Marien de Bakker, Henk van Reuler, Rob Hennemann, Hans Huisman, Karsten Kalbitz, Marjoleine Hanegraaf

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter verwelkomt de aanwezigen en stelt de agenda vast.

2. Mededelingen Dagelijks Bestuur

- Marthijn Sonneveld blikt terug op de najaarsthemadag en ALV van november 2010. Genoemd wordt nog de opmerking van Herman Mucher over het verdwijnen van de micromorfologie in Nederland. Dit wordt betreurd maar er wordt vastgesteld dat de NBV hier weinig in kan betekenen.
- Het DB heeft overleg gehad met KLV, besproken zijn de communicatie, kosten van inning van de contributie, en werkgelegenheid van bodemkundigen. Van dit overleg verschijnt een kort verslag in de nieuwsbrief.
- NBV zoekt nog ruimte voor het NBV archief (1-2 kasten). Benadrukt wordt door de AB leden dat ontsluiting van het archief eerst gedaan moet worden. Voorstel is nu om hiervoor een oproep in de nieuwsbrief te zetten. Saskia Keesstra suggereert het archief te koppelen met andere bodem archieven in Wageningen (BIS, bodemmonster archief). Het DB zoekt naar locaties om het archief onder te brengen.

3. Notulen AB vergadering 15 maart 2010

Geen inhoudelijke opmerkingen. Deltares stond verkeerd geschreven en voornamen van de AB leden niet consistent gebruikt.

4. Jaarrekening 2010

- Stephan Mantel presenteert de jaarrekening van 2010. Ook de afrekening van het 75-jarige lustrum wordt gepresenteerd. Het negatieve resultaat voor 2010 hangt samen met de kosten van het lustrum. Dit was conform het besluit van het DB om, met voorafgaande instemming van het AB en de ALV, een deel van de reserves (te weten 10,000 euro) voor het lustrum in te zetten. Naast deze 10,000 euro werd 1,000 euro aan flankerende financiering voor het lustrum verworven vanuit NWO.
- Stephan meldt dat alle verschillende bankrekeningen nu zijn overgezet naar één betaal/spaarrekening van de ING bank. Op aandragen van een van de leden is eerder door het AB met instemming van de ALV besloten op termijn de rekening(en) van de NBV onder te brengen bij een ideële bank (Triodos of ASN bank). Het AB herbevestigt dit besluit en vraagt het DB hiervoor zorg te dragen.
- De kascontrole commissie voor 2010 worden Stef Hoogveld en Theo Edelman. Stephan Mantel neemt contact op met Stef en Theo voor inzage in de stukken. Voor 2011 wordt de kascontrole commissie gevormd door Stephan Mantel en Theo Edelman.
- De grote voorraad van lustrumboeken kwam ook ter sprake. Bedoeling is hier komend jaar meer publiciteit voor te maken (promotie via websites, nieuwsbrieven, op BodemBreed congres, boekhandels, universiteits- bibliotheken). Het DB zal hier mogelijkheden voor verkennen. Besloten is om nieuwe leden het boek gratis te geven en daarnaast het boek ook te gebruiken als relatiegeschenk.

5. Begroting 2011

Jan Peter Lesschen licht de begroting voor 2011 toe. Deze wordt goedgekeurd door het AB. De kosten van de inning van de contributie was punt van discussie. Het KLV heeft per 2010 besloten de

inningskosten voor KLV leden niet door te rekenen, de kosten voor niet-KLV leden echter wel, en deze zijn fors (6,40 per jaar). Vanuit het DB is de intentie uitgesproken dit niet meer via KLV te regelen. Suggestie vanuit het AB is om dit via studenten te laten doen voor een vergoeding, bijv. via Pyrus. Het DB gaat dit plan verder uitwerken komend jaar.

6. Procedure erelidmaatschap NBV vaststellen

Tijdens de vorige AB vergadering is de eerste tekst besproken en daarna op een paar punten gewijzigd. Ook tijdens de ALV in November 2010 is het voorstel besproken en goedgekeurd. Maurits van de Berg merkt op dat er voor de benoeming geen meerderheid van stemmen is vastgesteld. Besloten wordt een 2/3 meerderheid van stemmen toe te voegen bij lid 3. Dit document kan dan ook op de website worden geplaatst.

7. NBV Themadagen

- De themadag voor het voorjaar 2011 staat vast, namelijk het thema 'Bodem en Energie'. Mark Koenders (IF Technology) helpt mee met de organisatie en de voorlopige datum is vrijdag 13 mei in Wageningen. Theo Edelman: Ook aandacht voor wetgeving en beleid (Mogelijk ook bijdrage van Ruud Cino van I&M). Pauline van Gaans: Tim Groothuis (hoe bodemsanering combineren met warmte-koude opslag). Jantiene Baartman: Plant-e (Marjolein Helder en David Strik, krijgen experimentele ruimte op dak van NIOO). Saskia Keestra heeft contacten met MWH global. Wethouder van Wageningen (Michiel Uitdehaag) i.v.m. nieuwe wijk Kortenoord.
- Suggesties voor toekomstige themadagen:
  - o Marjoleine Hanegraaf (per email): Sensoren voor bodemkwaliteit. Dit zou ook gecombineerd kunnen worden met de update van het BIS (Alterra), en voor de natuur ook met de discussie over bio-indicatoren (Ellenberg curves). Linda Nol: Altic (Jan This Malda) in Dronten doen veel experimenteel werk voor de akkerbouw. Ook voor bodemsaneringen allerlei nieuwe insitu technieken (Robert Jan Stuuat MWH Global in Arnhem).
  - o Stef Hoogveld: De maakbare bodem, eventueel in combinatie met aardkundige waarden. Dit zou in combinatie kunnen met een vereniging van planologen (Fleur Hol van Nirov heeft contacten). Debat met twee mensen vanuit de verschillende achtergronden. Via IKC mogelijk ook contacten. Bas v.d. Griendt; Bouwfonds
  - o Stef Hoogveld: Basisregistratie van de ondergrond
  - o Stephan Mantel: Fosfaat; eindige voorraden, recycling, betekenis voor wereldvoedselvraagstuk.

8. Wageningen Soil Meeting

Saskia Keesstra geeft een toelichting op het Wageningen conference on applied soil science. Dit vindt plaats in Wageningen van 18-22 september, met 1 dag excursies (Transect geologie West-Nederland, Wageningen, Veluwe). Het congres richt zich op de brede bodemkunde met 5 toegepaste thema's (voedselzekerheid, biodiversiteit, klimaatverandering, water, 'bestuur en beleid'). Er wordt nog gezocht naar aanvullende master classes.

9. Samenstelling AB

Het huidige AB bestaat uit 21 leden. Eventueel zou dit aangevuld kunnen worden met iemand vanuit de rijksoverheid. Suggesties zijn Tibbe Breimer of Bas Volkers (EL&I), of iemand vanuit de TCB (Sandra Boekholdt, Joke van Wensum). Het DB gaat hier achteraan. Jantiene Baartman zal komend jaar promoveren en daarom is er voor 2012 een plek vacant voor een AIO-lid.

10. Evaluatie en voorstel Hissinkprijs

Marthijn Sonneveld licht toe dat het aantal inzendingen voor de Hissinkprijs de afgelopen jaren erg beperkt is. Voor dit jaar wil het DB het toch nog een keer te proberen met betere communicatie. Bottleneck ligt waarschijnlijk bij de begeleider die vaak te weinig tijd heeft. Afgesproken wordt de indiening via de begeleider niet meer verplicht te stellen, dus zowel studenten mogen hun goede scriptie (richtlijn: cijfer minstens een 8) ook zelf indienen. Ook via nieuwe media proberen meer aandacht te krijgen (Linkedin NBV website) en persoonlijk via studenten / docenten / studievereniging.

11. Rondvraag

Jan Peter Lesschen: nieuwsbrief wordt komende week verstuurd, berichten kunnen nog worden doorgegeven. Stephan Mantel: belang van nieuwe media, misschien ook NBV twitter, facebook account? Discussie over belang, Twitter wordt door meeste AB leden te informeel bevonden, LinkedIn wel belangrijk om actief bij te houden.

12. Sluiting om 12.30

*****

NBV Financiën 2010

door Stephan Mantel

De KLV int de ledencontributie voor de NBV via een boekhoudbureau in Den Haag. Kosten, zoals de inning van de contributie en andere dienstverlening, worden van die inkomsten afgetrokken. Onderstaande exploitatierekening geeft overzicht van de inkomsten, uitgaven, en banksaldi van de NBV voor 2010.

Exploitierekening NBV 2010

Periode :	1-jan-2010	t/m	31-dec-2010	
Uitgaven	2010			
Kamer van Koophandel	€ 26.14		Saldi bank reserves	
Kosten bank ed	€ 47.40		ABN-AMRO	€ 3,483.77
Kosten TNT	€ 165.22		ING bank	€ 10,269.17
Website provider	€ 171.36		Totaal	€ 13,752.94
Kosten themadag Nov 2010	€ 87.00			
Hissink prijs	€ 510.00			
Porti	€ 38.21			
Contributie IUSS	€ 1,746.49			
Themadag 2009-najaar	€ 750.00		Aantal leden	368
Representatie en reiskosten DB + jub comm	€ 97.23			
Representatie DB NBV IUSS congres Brisbane	€ 1,500.00			
Kopieerkosten GSC	€ 11.21			
Sponsoring (grondboorkamp.)	€ 80.00			
Kosten diensten KLV			Ontvangsten	2010
Uren KLV voor diensten	€ 27.50		Contributie	€ 6,419.90
Kosten inning contributie KLV	€ 1,171.20		Subsidie NWO themadag	€ 1,000.00
Overige diensten KLV (etiketten/kopieen etc)	€ 245.67		Subsidie KNAW	€ 815.28
Themadag april - jubileum 2010			Inkomsten WB April	€ 885.00
Kosten WB	€ 12,015.38		Inkomsten WB Nov	-
Etentje DB met jubileumcommissie	€ 170.00			
Totaal uitgaven	€ 18,860.01			€ 9,120.18
Ontvangsten minus uitgaven	-€ 9,739.83			
Saldo rekening courant KLV per 1-jan-2010	-€ 9,252.29			
Saldo rekening courant KLV per 1-jan-2011	-€ 6,175.77			

In 2010 was het verschil tussen inkomsten en uitgaven negatief (€-9.739,83). Dat heeft te maken met de uitgaven voor de organisatie van het 75-jarig jubileum en aanverwante

activiteiten. De kosten daarvoor kwamen in totaal op € 12.698,44 euro (zie onderstaande tabel). In het overzicht voor 2010 staat €12.015,38 euro omdat sommige van die kosten in 2009 gemaakt zijn. Overigens is een deel van deze kosten gedekt door een NWO subsidie (€ 1000) en de entreegelden voor die themadag (€ 88). Doordat de nieuwsbrief alleen nog maar digitaal verstuurd wordt zijn de kosten voor portie en kopiëren tot bijna nul gereduceerd. De kosten voor sponsoring (grondboorkampioenschappen) zijn beperkt gehouden in 2010 tot 80 euro (bedroeg 295 euro in 2009). De representatie- en reiskosten van het DB waren in 2010 lager dan in 2009.

Kostenoverzicht 75 jaar jubileum NBV

Boekje 800 stuks incl. layout (Bureau contrapunt)	€ 7091,63
Correctierekening Bureau Contrapunt	190,40
Website canon (Sitestone)	1428,00
Productie kosten DVD aanbieding Naturalis (Hans Bouma)	595,00
Catering ALBRON Forumgebouw Wageningen	2307,98
Irischeques t.b.v. makers lakprofielen + 8 flessen wijn sprekers	261,20
Reiskosten spreker Prof P. Andriessen	72,30
Zaalhuur Forumgebouw WUR	450,00
Kopieën t.b.v. Gert-Jan Hofstede	13,07
Kosten maken lakprofielen	288,86+
Totaal	€ 12.698,44

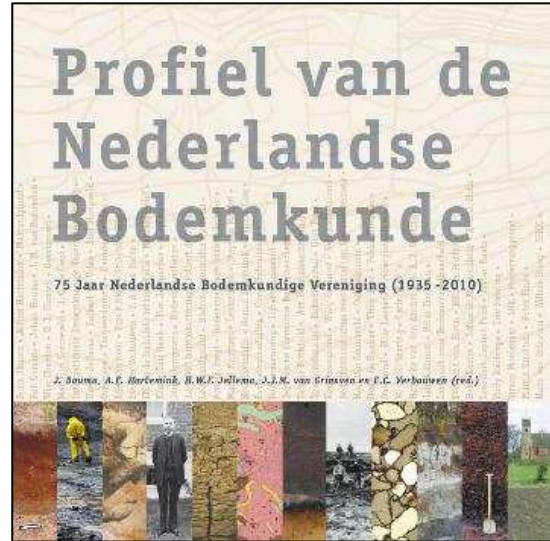
Bijzondere kosten waren, naast de uitgaven voor het 75-jarig jubileum, de bijdragen (totaal € 1500) voor deelname van het DB aan IUSS congres in Brisbane (representatie NBV). De inkomsten van de entree van de themadag in november zijn niet opgenomen in dit overzicht omdat deze in januari 2011 zijn bijgeschreven op de rekening. Afgezien van de jubileumthemapag waren de kosten in 2010 globaal gelijk aan de inkomsten. De reserve van de NBV bedraagt € 7577 (saldi spaartegoeden minus het tekort op de rekening courant van de KLV).

*****

Terugblik op het 75-jarig jubileum en jubileumboek NBV

Het jaar 2010 was voor de NBV een bijzonder jaar. We mochten terugblikken op 75 jaar NBV en verschillende activiteiten zijn ondernomen. Zo was er de onthulling van de meest kenmerkende bodem van Nederland in Naturalis. Ook de jubileumdag op 12 april was een hele geslaagde dag met interessante inhoudelijke bijdragen en een goede onderlinge ontmoeting. Als blijvende herinnering hebben we het “profiel van de Nederlandse Bodemkunde” met daarin opgenomen de Canon van de bodemkunde, nominaties voor de meest kenmerkende bodem van Nederland en veel inspirerende bodemverhalen van jong- en oudgedienden. Voor dit jubileum is heel veel werk verzet door de leden van de jubileumcommissie: Johan Bouma (voorzitter), Harco Jellema, Alfred Hartemink, Hans van Grinsven en Evelien Verbauwen. Vanaf deze plaats wil het bestuur hen nogmaals heel hartelijk danken voor hun grote inzet.

Het 75 jarig jubileum van de NBV was een mooi moment voor reflectie en een vooruitblik. Het boek "Profiel van de Nederlandse Bodemkunde" omvat een bundeling van de vensters van de Canon van de Nederlandse Bodemkunde en een beschrijving van de bodems genomineerd voor Meest Kenmerkende Bodem van Nederland. Daarnaast omvat het een collectie persoonlijke essays rond het thema 'mijn bodemverhaal' geschreven door de leden van de NBV. Het boek is gratis voor NBV leden en ook nieuwe leden krijgen het boek gratis. Ook leden die in 2010 lid geworden zijn kunnen een boek ontvangen. Op de komende voorjaarsthema dag kan het boek worden afgehaald voor degenen die het nog niet in bezit hebben. Daarnaast kunnen leden het op verzoek tegen betaling van portokosten thuisgestuurd krijgen (of afhalen bij het NBV secretariaat). Voor niet-leden is het boek voor 17,50 euro te koop bij de Secretaris-penningmeester van de NBV.

*****

Agenda

7 april 2011

Dag van de praktijk

Initiatief Bewust Bodemgebruik en SKB organiseren op 7 april 2011 een Dag van de Praktijk. Op 25 verschillende locaties in Nederland gaat de deur open! U kunt die dag kennis nemen van projecten waarin duurzaam en bewust met de bodem wordt omgegaan. Meer info: <http://www.skbodem.nl/>

28 april 2011

Jong SKB 'Meet, Flirt en Taste'.

Jong SKB organiseert een speeddate tussen Jong SKB'ers en Young professionals uit aanpalende vakgebieden. Aansluitend een presentatie en wijnproeverij van Wijnhoeve 'De Collonjes' uit Groesbeek! Meer info: http://www.skbodem.nl/netwerk/jong_skb

13 mei 2011

NBV voorjaarsthema dag 'Bodem en Energie'

NBV organiseert op vrijdag 13 mei 2011 haar voorjaarsthema dag in Wageningen over 'Bodem en Energie'. Binnenkort meer info en aanmelding via: <http://www.bodems.nl/>

18-22 september 2011

Wageningen Conference on applied soil science

Zie voor meer informatie het stukje hiervoor in de nieuwsbrief en de website: <http://www.wageningensoilmeeting.wur.nl>

18-22 juli 2012

Eurosoil 2012

Het vierde internationale congres van de ECSSS in Bari (Italië): <http://www.eurosoil2012.eu/>